

tillraade, at de Møller, som det nu tillades Alle og Enhver at opføre til eget Brug, skulde sættes i Stat. Det forekommer mig at ville være noget odiøst, og jeg seer derfor virkelig ikke noget andet Middel til, at udsævne de uretfærdige Forhold, som, efter min Formening, ville opstaae, end ved at eftergive Møllefylden. Der vilde derved gives Møllerne en yderligere Hjælp til at møde den Concurrence, som de have at gaae imøde, og det ærede Udvalg har jo i sin Betænkning selv indrømmet, at det i Grunden anseer det for billigt, at Møllefylden eftergives, men at Finanzministeriet er den Klippe, som det høitærede Udvalg ikke troer at kunne overstige i denne Sag. I en anden Sag, der har været behandlet her i Thinget, har jeg selv erkjendt, at man af Hensyn til Finantserne ikke burde lade et her i Thinget behandlet Lovudkast udkomme; men jeg troer ogsaa, at det vil erkjendes, at den Sum, der handlede om i dette Lovforslag, var meget betydeligere og havde en meget større Bægt, end det nu omhandlede, eftersom her kun er Tale om en Sum af 34,000 Rbd. eller, om man vil, kun om en Sum af 22,000 Rbd. Den egentlige Møllefyld udgjør nemlig en Sum af 22,600 Rbd., og det forekommer mig dog virkelig ikke, at denne Sum er saa stor, at der kunde være stor Betænkelse ved at eftergive den, naar denne Eftergivelse i sig selv er grundet i Nødværdigheden. Grubbeværksafgiften udgjør en Sum af 11,600 Rbd.; det er en bestemt Afgift, og, om man ogsaa vil eftergive Møllefylden, kan man gjerne lade Grubbeværksafgiften blive staaende, da derimod Møllefylden er en høist ulige og uforholdsmæssig Beskatning, og dens Omregulering har oftere været bragt paa Bane i Stænderforsamlingerne. I ethvert Tilfælde troer jeg dog virkelig, at det ærede Udvalg, om det ikke skulde kunne gaae ind paa de Punkter, jeg her har tilladt mig at udhæve, dog muligen maatte kunne finde Anledning til, naar det udtaler, at Mølleneringen skal være aldeles fri om 15 Aar, da tillige at bestemme, at Møllefylden idetmindste fra den Tid skal ophøre. Er Staten berettiget til at bestemme, at Mølleneringen skal være fri til en vis Tid, saa maa den ogsaa være berettiget til at be-

stemme, at de Afgifter, der nu hvile paa denne Møllering, til samme Tid skulle ophøre. Skald de Ansøuelser, jeg her har tilladt mig at udtale, maatte finde Medhold her i Thinget — jeg har allerede havt Leilighed til at erfare, at de hos et høitaret og særdeles kyndigt Medlem af Thinget (Orsted) have fundet Medhold —, skal jeg muligen i denne Retning ved Sagens næste Behandling tillade mig at stille nogle Ændringsforslag.

Tang: Det ærede Udvalgs Betænkning, maa jeg tilstaae, har heller ikke tilfredsstillet mig, skjøndt det vel har søgt at mildne Udkastet, som en æret Rigsdagsmand allerede har anført. Jeg kan nemlig ikke komme ud over den Overbeviisning, at Mølleprivilegiet er en Eiendom for Møllerne; og at de derfor bør have fuld Erstatning, hvis Staten vil gjøre det til sin Eiendom, og det forekommer mig, som om det var at betale en Mand af hans egen Lomme, naar man vilde godtgjøre Møllerne med, at de endnu i en Række af Aar beholde deres Privilegium. Jeg indseer heller ikke, at der i de forhaandenværende Omstændigheder og Tidsforhold ligger nogen saadan bestemt Fordring til, at disse Privilegier om et Aaremaal skulle ophæves, og jeg vil derfor kun tillade mig i den antydede Retning ved den anden Behandling af Sagen at stille Ændringsforslag, helst hvis det kunde skee i Forbindelse med andre af de ærede Medlemmer, der have yttret sig, og jeg skal da nærmere motivere disse Forslag.

Ordføreren: Jeg skal kun tillade mig nogle ganske faa Bemærkninger. Det blev af den ærede 5te Rigsdagsmand for 1ste Kred (Orsted) anført, at det i en tidligere Tid var langt vanskeligere at faae Møllestilladelse, men at det blev gjort endeel lettere ved Fdg. 3die Juni 1825, skjøndt dog ingenlunde nogen Vilkaarlighed derved indtraadte. Jeg maa bemærke, at de Betingelser, som Fdg. 3die Juni 1825 opstiller for Mølletrang, ere saa vage og saa løse efter min Overbeviisning, at det skulde være et sært Tilfælde, naar der i en længere Tid blev agiteret, for at der skulde opføres en Mølle, om det da ikke skulde lykkes den Vedkommede at faae den opført. Jeg skal tillade mig at henvise til hvilke